

Čas přípravy
měsíc předem

Čas realizace
cca 3 hodiny

Prostor
uvnitř

Roční období
kdykoliv

Počet účastníků
jednotlivci

Věková kategorie
15+

RODOKMEN

Obecný cíl: Rozvoj těchto kompetencí: k učení, ke komunikaci a pracovní.

Kriticky přistupovat ke zdrojům informací, informace tvořivě zpracovávat a využívat je v praxi, s ohledem na situaci využívat dostupné prostředky komunikace, verbální i neverbální, včetně symbolických a grafických vyjádření informací různého typu, efektivně využívat moderní informační technologie, prezentovat vhodným způsobem svou práci i sám sebe před známým i neznámým publikem, rozvíjet svůj osobní i odborný potenciál, rozpoznávat a využívat příležitosti pro svůj rozvoj v osobním a profesním životě, uplatňovat proaktivní přístup, vlastní iniciativu a tvořivost.

Konkrétní cíl: Získání informací o části oboru Genetika – genealogie, která se zabývá tvorbou rodokmenu. Získání podrobnějších informací o vlastní rodině, jejích jedincích a příp. migraci rodiny. Oslovení i starších členů rodiny, příp. hledat informace na matrice – zdokonalení v komunikačních schopnostech. Po zjištění informací a vyhotovení rodokmenu vlastní rodiny zjištění původu předků.

Motivace: Ke každé rodině se váže určitá historie, příp. tradice. Každý máme nějaký rodový původ vztahující se k určité rodině. Věda, která se zabývá vztahy mezi lidskými jedinci v rodu, se nazývá GENEALOGIE a je součástí oborů týkajících se genetiky. Každý jedinec má v rodině určité místo a je schopen téměř bezproblémově zjistit své předky o dvě generace zpět. Zjištění dalších předků o další generace do minulosti již bývá poněkud obtížné. Znáte vůbec své prarodiče, kde se narodili, jak vyrůstali, co studovali a kde pracovali? Víte třeba, jaké měli koníčky, čím se bavili ve vašem věku?

Legenda: Planeta Pravda – viz příběh v úvodu metodiky

Potřeby: Nákres rodokmenu – šablona (viz příloha P4A), psací potřeby, připravené rodinné informace a fotky, popř. notebooky.

Provedení: Aktivitu vysvětlíme účastníkům asi měsíc dopředu, aby si k ní mohli sehnat podklady, případně aby si mohli připravit šablonu v elektronické podobě. Při samotné realizaci rozdáme osobám šablonu rodokmenu – existují různé typy, na internetu najdete také on-line rodokmeny a jejich tvorbu (bezplatně). Pracovat lze i elektronicky na notebooku. Vysvětlíme účastníkům aktivitu, jaký význam může mít rodokmen pro naši rodinu do budoucna. Rodokmeny se dají dělat na různé úrovni podrobnosti. Zkuste na počátek ten nejjednodušší, který začne od dané osoby směrem do minulosti až po „3. koleno“ a bude obsahovat jméno a příjmení (u žen rodné) osoby, datum narození, datum úmrtí, místo narození, profese, příp. nějaký typický rys (např. velké oči, vysoké čelo apod.). U svých rodičů to tvůrci rodokmenu ještě zvládnou, u prarodičů to bude už obtížné. Typy rodokmenů a jednoduchou šablonu najdete na <http://www.myheritage.cz/>. !!! Pozor – program se snaží provádět porovnání a vystavení rodokmenu na internetu, tím ale dojde ke zveřejnění i vašich osobních údajů.

Po vytvoření rodokmenů mohou jednotlivci mezi sebou prodiskutovat svůj původ, mohou svůj rodokmen před ostatními odprezentovat a vyzdvihnout ve své rodině silné a úspěšné jedince či jiné zajímavosti.

Aktivitu je možné zkombinovat s ML U4 – Úprava fotek.

Tato aktivita přibližuje Ideály Pionýra: Pravda, Poznání a Přátelství.

Moje poznámky:

Přístup k dětem se specifickými vzdělávacími potřebami:

Děti z neúplných rodin, dětských domovů – mohou vyplnit pouze tu část rodokmenu týkající se rodiče, s nímž žijí nebo se s ním stýkají.

Zrakově postižení – záleží na typu postižení. Šablonu rodokmenu lze vytvořit plasticky, např. ze špejlí. Jména rodinných příslušníků napsat na kartičky velkým tiskacím písmem. Stejně tak tam i dopisovat další informace.

Sluchově postižení – dát si pozor na to, aby účastník byl poblíž a měl možnost při vysvětlování odezírat ze rtů vedoucího. Ověřit si, že rozumí zadanému úkolu.

Pohybově postižení – úprava pracovní plochy dle typu postižení, v případě DMO šablona na tvrdý papír, připravit rodinné příslušníky na kartičky, aby je dítě pouze přiřazovalo.

Mentálně postižení – srozumitelné vysvětlení v jednoduchých krátkých větách. Místo jmen si připravit fotografie rodinných příslušníků. Na vrcholu rodokmenu vlastní fotka dítěte, poté rodičů, prarodičů, sourozenců. Pro těžší stupeň postižení – přiřazování fotografií na daných úrovních k piktogramu maminky, babičky, tety atd. Na začátku pomoc vedoucího, později necháme účastníka samostatně pracovat. Doporučení – obrázky a šablonu opatřit suchým zipem.

Řečově postižení – bez omezení. Jen dát dostatečný prostor na dotazy, vyslyšet je.

Obtížně vychovatelní – striktní hranice a pravidla při práci.

Jedinci se specifickými poruchami učení a chování – bez omezení, záleží na typu postižení.

Výjimečně nadaní a geniální – zadání, aby vypracovali svůj rodokmen co nejdále s maximem informací o jednotlivých osobách. Využili k vyhledání informací matriku na příslušném úřadě. Mohou zpracovat rodokmen i s fotografiemi např. na počítači a graficky jej upravit.

Pozor na:

Děti z neúplných rodin nebo z dětských domovů mohou tuto aktivitu vnímat negativně, nutný individuální přístup a pomoc s vyhotovením rodokmenu. Zveřejnění osobních údajů při používání šablon rodokmenů on-line.

Moje poznámky: